

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ministeren for offentlige arbejder (Kampmann): Hermed tillader jeg mig for folketinget at fremsætte forslag til lov om Bornholmstrafikken.

Som så mange andre landsdele, der ligger uden for de større erhvervskoncentrationer, har Bornholm haft stigende vanskeligheder af befolkningsmæssig og økonomisk art i de senere år. Der er ikke tale om et særligt dansk fænomen. Problemet kendes overalt i Vesteuropas stærkt industrialiserede lande.

Men hertil kommer de særlige problemer, Bornholm som en ø har fælles med andre danske øsamfund. Jeg behøver blot her at henvise til den af ministeriet for kulturelle anliggender i maj 1970 udsendte betænkning om Danmarks små øer.

Selv om Bornholm med sine ca. 48.000 indbyggere på ingen måde kan betragtes som nogen „småø“, men som en landsdel, viser udviklingen dér den samme tendens som på disse: dalende befolkningstal og vanskeligheder med trafikforbindelserne til omverdenen.

Jeg kan til belysning af det sagte henvise til, at Bornholms andel af landets samlede befolkning er faldet fra 1,12 pct. i 1950 til 0,97 pct. i 1970. Afvandringen har også her som andetsteds især berørt de produktive aldersklasser.

Dette hænger øjensynlig sammen med, at der på Bornholm er beskæftiget en større andel af de erhvervsaktive i landbrug, fiskeri og skovbrug end i landet som helhed. Omvendt er andelen, der er beskæftiget i industri- og håndværksvirksomhed, mindre på Bornholm end i det øvrige land som helhed, og det er vel en kendt sag, at især mange unge har foretrukket beskæftigelse i industrien i de senere år.

Også ledigheden på Bornholm er betydelig højere end landsgennemsnittet og på nogenlunde samme niveau som i Nordjylland.

Medens forbrugerprisernes niveau på Bornholm ikke adskiller sig væsentligt fra niveauet i andre dele af landet, idet de relativt høje fragtomkostninger til Bornholm antagelig bliver båret af de større handelsfirmaer, har foretagne undersøgelser vist, at det bornholmske erhvervsliv har større transportudgifter end erhvervslivet i størstedelen af det øvrige land.

Som jeg sagde før, er opretholdelsen af trafikforbindelserne til landets øer i de senere år blevet et stadig voksende problem på grund af de stigende omkostninger.

Heller ikke trafikken på Bornholm har kunnet undgå at mærke disse vanskeligheder.

Da udviklingen i de kommende år ikke kan antages at ville bringe gunstigere vilkår for besejlingen af Bornholm, måtte det derfor være nærliggende at overveje, enten at staten ydede driftsstøtte til det eksisterende selskab, A/S Dampskibsselskabet på Bornholm af 1866, modsvaret af en indsigt i selskabet, eller at staten helt eller delvis overtog 66-selskabets aktier eller aktiver, således at man derved dels kunne løse de fragtproblemer, jeg lige har omtalt, dels sikre besejlingen af Bornholm i årene fremover.

Selskabet har imidlertid ikke ment, at det ville tjene dets tarv at indgå i en eller anden form for samarbejde med staten, ligesom det ikke var en realistisk mulighed, at staten helt eller delvist overtog selskabets aktier. Forhandlingerne har derfor været koncentreret om en overtagelse af selskabets aktiver.

Jeg skal ikke opbolde mig ved de lange og ofte særdeles vanskelige forhandlinger, der har været ført med selskabet, inden begge parter, staten og selskabet, omsider nåede frem til en overenskomst, der i korthed går ud på, at staten af 66-selskabet erhverver de skibe, anlæg, driftsmateriel osv., der af selskabet har været anvendt til besejlingen af Bornholm.

Købesummen er i henhold til den med selskabet indgåede overenskomst fastsat til i alt 71.970.000 kr., hvorfra går gældsforpligtelser 9.525.000 kr., således at restkøbesummen, der skal udredes til selskabet, andrager 62.445.000 kr.

Driften af den således erhvervede virksomhed overtages med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 1973.

Jeg omtalte før, at det for at hjælpe det bornholmske erhvervsliv var nødvendigt at søge fragtomkostningerne fra øen nedsat. Hertil vil det efter foretagne beregninger være nødvendigt med et årligt statstilskud til driften på ca. 2 mill. kr.

Det fra 66-selskabet erhvervede skibsmateriel m. v. foreslås overtaget af en statsvirksomhed, en såkaldt „§ 2-virksomhed“,